

[Justitsministeren.]

havde en ca. 20 Aar gammel Dansker, Ib Diamant, der formentlig er identisk med en ogsaa formentlig Kommunist, der imidlertid ifølge de Rapporter, jeg har, hed Moses Israel Diamant, men denne Herre rejste hjem fra Antwerpen, hvor den danske Konsul og Dampskibsselskabets Agent efter Anmodning fra hans herværende Familie talte med ham for at faa ham til at opgive sit Forehavende. De danske Deltagere i denne Rejse, som nu har været en Del omtalt, gjorde alle Indtryk af at være meget fattige. De var rejst fra København til Esbjerg 2 og 2 i Følge og holdt sig i øvrigt fra hinanden under Rejsen. Først om Bord paa Dampskibet blev de tilsyneladende samlet og organiseret. En af de af Politiet afhørte Personer, en Bager-svend Erling Lauritzen, Medlem af K. U. og formentlig den Mand, der har underrettet „Berlingske Tidende“, har forklaret, at han den 7.—8. Januar henvendte sig i „International Sømandsklub“, Gothersgade 17, og her blev henvist til Kontoret for Danmarks kommunistiske Parti, Sjællands Distrikt, H. C. Andersensgade 14, hvor han talte med to kommunistiske Partifunktionærer, Hartvig Sørensen og Harald Nielsen, som den 22. Januar udbetalte 170 Kr. til Billetter til Paris over Esbjerg for ham selv og en anden Person. Ogsaa i forskellige andre Tilfælde er det konstateret, at der fra samme Side er udbetalt de til Spanien afrejste Personer Rejsepenge. Efter de af Politiet tilvejebragte Oplysninger ordnes Deltagernes Rejse saaledes, at der i København udbetales dem Penge til Billetter, og at de ledsages af en Fører, der afholder alle under Rejsen forekommende Udgifter og i øvrigt udbetaler Lommepenge. Derimod oprettes der ikke nogen Art af skriftlig Kontrakt her i Landet, men det menes at blive stillet dem i Udsigt, at alle frivillige vil faa en Dagløn af 10 Pesetas samt fuld Forplejning. Jeg har glemt at efterse Dagskursen, saa jeg ved ikke, hvor meget det er. Forinden Indrejsen til Spanien, men altsaa ikke her i Landet, maa de frivillige underskrive et Andragende, siges der, om spansk Statsborgerret og skal da efter Forlydende blive spanske Statsborgere. Herom ved jeg intet nærmere.

Politiet har tillige undersøgt, hvorvidt der ogsaa er arbejdet for at faa frivillige til at rejse til Oprørstroppeerne i Spanien, men denne Undersøgelse har intet Resultat givet.

Jeg skal dog oplyse følgende efter Politiets Rapport. Der staar dér, at der er

anstillet Undersøgelse om, hvorvidt der ogsaa fra anden Side end Kommunisternes kan være medvirket til Afrejse af frivillige til Spanien. Artikler i Pressen, „Arbejderbladet“ for 14. Oktober i Fjor og Annoncer i et sønderjysk Blad, der hedder „Norden“ for 9. November i Fjor, har omtalt en vistnok nazistisk Organisation „Den hvide Liga“, der averterede paa følgende Maade:

„Frivillige til Spanien. Vi er nogle unge Mænd, der om faa Dage rejser til Spanien for at bekæmpe Kommunisterne og ønsker at komme i Forbindelse med ligesindede. Billet mrk. „Hvide Liga“ modtager Bladets Kontor.“

Jeg formoder efter Oplysninger, at det maa være Bladet „Norden“ i Sønderjylland. En Undersøgelse i Sønderjylland har dog kun givet negativt Resultat. „Den hvide Liga“ synes ikke at eksistere, og der er ikke fremkommet nogen Oplysning om Hvervning eller Afrejse af danske Statsborgere til Spanien. Alligevel har Redaktøren af „Norden“, Hr. Jensen, i et Interview i „Modersmaalet“ den 22. Januar erklæret, at der indgik mange Billetter paa forannævnte Annonce, men jeg er ikke i Stand til at oplyse, hvad der sker med de lysthavende.

Justitsministeriet har dernæst undersøgt Spørgsmaalet om, hvorvidt den skildrede Virksomhed, saa vidt jeg altsaa kender den efter Politiets Oplysninger, og den kommunistiske Agitationsvirksomhed maa siges at være i Strid med Straffelovens § 128, hvorefter den, som i den danske Stat foretager Hvervning til fremmed Krigstjeneste, straffes med Bøde eller Hæfte indtil 3 Maaneder eller under skærpende Omstændigheder med Fængsel i samme Tid. Der forlanges altsaa, at der skal foreligge egentlig Hvervning, og der forlanges, at det skal være paa den danske Stats Omraade. Ved Hvervning forstaas Tilvejebringelse af frivilligt Personel til en Hær, saaledes at der kræves oprettet en Kontrakt. En gammel dansk Forordning, hvorpaa de senere Lovbud om dette Emne bygger, Forordningen af 13. Marts 1805 for Hertugdømmerne, udtaler, at Hvervning er at anse for fuldbragt, saasnart nogen er antaget til fremmed Krigstjeneste, hvad enten de allerede er bragt ud af Landet eller er paa Rejse til fremmed Land eller har modtaget Haandpenge, Mondur og Lønning eller ikke. I den senere danske Lovgivning fandtes foruden Forbud mod Hvervning til lige Forbud mod at skaffe fremmede Hververe Rekrutter her fra Landet. I § 76 i den indtil 1. Januar 1933 gældende Straffelov af 1866